

บทที่ 8

ศักดิ์ศรีและเกียรติของความเป็นมนุษย์

กฎหมายอิสลามถือว่า มนุษย์และสรรพสิ่งทั้งหลายเกิดขึ้นมาจากการสร้างของอัลลอฮ์ ซุบ ๑ พระผู้เป็นเจ้าแห่งสากลโลก โดยมนุษย์คนแรกเป็นผู้ชาย มีนามว่า อาดัม ได้ถูกสร้างมาจาก ดิน ถูกทำให้เป็นรูปร่างที่มีอวัยวะที่สมบูรณ์ แล้วถูกทำให้มีชีวิตขึ้นมา โดยการที่อัลลอฮ์ ซุบ ๑ ทรง ปลอ่ยวิญญาณของพระองค์เข้าไป³⁹⁶ ในเวลาต่อมาอัลลอฮ์ ซุบ ๑ ก็ได้ทรงสร้างผู้หญิงคนแรกจาก นบีอาดัม เพื่อมาเป็นคู่ครองของเขา และจากทั้งสองนี้ มนุษย์ก็ได้แพร่ขยายเผ่าพันธุ์ออกไปอย่าง มากมายจนถึงปัจจุบัน³⁹⁷ ซึ่งอัลลอฮ์ ซุบ ๑ ตรัสว่า

“มนุษย์ชาติทั้งหลาย จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้าที่ได้บังเกิดพวกเจ้ามาจากชีวิตหนึ่ง และได้ทรงบังเกิดจากชีวิตนั้นซึ่งคู่ครองของเขา และได้ทรงให้แพร่สะพัดไปจากทั้งสองนั้น ซึ่งบรรดาชาย และบรรดาหญิงอันมากมาย...”³⁹⁸

ในกฎหมายอิสลาม มนุษย์ทุกคนเกิดมาในสภาพที่บริสุทธิ์ไร้ความผิดบาปทั้งสิ้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของมนุษย์ขึ้นอยู่กับความเชื่อ และการกระทำของเขา โดยเฉพาะได้ ปฏิเสธความคิดที่ว่าผลของบาปเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงมิได้และมนุษย์ทุกคนจะต้องแบกบาปนี้ ซึ่ง อิสลามเห็นว่า ทฤษฎีที่ผิดเกิดจากการคิดขึ้นมาเองของมนุษย์และก่อให้เกิดผลร้ายต่อมนุษยชาติเป็น อย่างมาก ผลของความคิดนี้ได้ทำให้คนหมดหวังโดยสิ้นเชิงที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง เมื่อเขาได้ทำ บาป ถึงแม้ว่าเขาจะรู้สึกเสียใจต่อบาปในอดีตและต้องการที่จะมีความหวัง แต่ในทางตรงข้ามกับ ทฤษฎีนี้ ในอิสลามได้กล่าวว่า “ทั้งหมดขึ้นอยู่กับอัลลอฮ์ ซุบ ๑ ที่จะตอบแทนคุณธรรม ความดีหรือ ลงโทษการทำบาป ถ้าหากมนุษย์ได้รับการตอบแทนเนื่องจากการทำความดี ก็มีไ้เพราะผลตาม ธรรมชาติของการทำความดี แต่เป็นเพราะความกรุณาปรานีของอัลลอฮ์ ซุบ ๑ พระองค์ทรงมีอำนาจ อย่างเต็มที่ที่จะตอบแทนรางวัลให้หรือไม่ ในทำนองเดียวกันถ้าหากมนุษย์ถูกลงโทษสำหรับบาป ก็มีไ้เพราะผลที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ของบาป แต่เป็นเพราะอัลลอฮ์ ซุบ ๑ ทรงมีอำนาจอย่างสมบูรณ์ ที่จะลงโทษหรือให้อภัย ในฐานะที่ทรงเป็นผู้รอบรู้ทุกสรรพสิ่ง พระองค์จะพิจารณาจากเจตนาของ ผู้กระทำ ถ้าหากพระองค์จะตอบแทนความดี พระองค์จะตอบแทนเมื่อเห็นว่าบ่าวของพระองค์

³⁹⁶ เมาลานา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน, เล่ม 2, หน้า 597-599.

³⁹⁷ เรื่องเดียวกัน, เล่ม 1, หน้า 316-317.

³⁹⁸ อัลกุรอาน 4 : 1

กระทำความดีเพื่อเอาใจพระองค์ และถ้าพระองค์ปฏิเสธการกระทำความดี พระองค์ปฏิเสธก็เพราะพระองค์รู้ว่าการกระทำความดีนั้นขาดความจริงใจ ในทำนองเดียวกัน พระองค์จะทรงลงโทษการกระทำความผิดที่กระทำไปโดยเจตนาที่จะฝ่าฝืนและไม่คิดที่จะดำเนินตัวเอง หากแต่ยังคิดชั่วที่จะทำผิดหนักขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตาม พระองค์ก็จะใช้ความกรุณาปรานีของพระองค์และให้อภัยบาปที่บาปของพระองค์ได้ทำไปและรู้สึกเสียใจในการกระทำดังกล่าวและต้องการที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น ดังนั้น จึงเป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่าการปฏิเสธความคิดเรื่องการไม่อาจหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษสำหรับบาปในอดีตนั้นได้ทำให้ผู้ทำบาปมีความหวังใหม่ที่ได้รับปรับปรุงตนเอง แม้แต่อาชญากรที่เลวที่สุดและผู้ปฏิเสธที่เลวร้ายที่สุดก็ไม่จำเป็นต้องหมดหวังที่จะได้รับการให้อภัยจากอัลลอฮ์ ซุบ ๑ ถ้าหากว่าเขายอมรับในบาปที่เขาได้กระทำไป (ต่อหน้าพระเจ้า มิใช่ต่อหน้านักบวช) และรู้สึกละอายในการฝ่าฝืน เลิกคิดที่จะคือดิ่งและหันมาขอมงานต่ออัลลอฮ์ ซุบ๑ แทน³⁹⁹ ดังที่อัลลอฮ์ ซุบ๑ ตรัสว่า

“ภายหลังอาดัมได้เรียนรู้คำวิงวอนจากพระเจ้าของเขา แล้วพระองค์ก็อภัยโทษให้แก่เขา แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ”

และท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อล ๑ กล่าวว่า

“เด็กทุกคนล้วนเกิดมาในสภาพบริสุทธิ์ หลังจากนั้นบิดา มารดา ได้ทำให้เขาเป็น ยิว คริสต์ และผู้บูชาไฟ เช่นเดียวกับปศุสัตว์ที่ได้กลอดลูกในสภาพธรรมชาติ ท่านเห็นบ้างไหมว่า ตัวใดบ้างที่กลอดมาผิดไปจากธรรมชาติดังกล่าวนี้”⁴⁰⁰

ด้วยเหตุนี้ กฎหมายอิสลามจึงได้กำหนดมาตรการคุ้มครองศักดิ์ศรีและเกียรติของความเป็นมนุษย์ ดังนี้⁴⁰¹

1. ห้ามเยาะเย้ย คุกคาม และเหยียดหยามผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นกลายเป็นตัวตลก หรือกลายเป็นสิ่งที่ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ซึ่งอัลลอฮ์ ซุบ๑ ตรัสว่า

“โอ้ศรัทธาชนทั้งหลาย ชนกลุ่มหนึ่งอย่าได้เยาะเย้ยชนอีกกลุ่มหนึ่ง...”⁴⁰²

³⁹⁹ เมลานา ซัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน, เล่ม 1, หน้า 61.

⁴⁰⁰ หะดิษ: บุคอรี และมุสลิม อังนิน อบูอะมีนะห์ บิลาล ฟิลิปส์, ศาสนาที่เที่ยงแท้, แปลโดยบุญชูรอ

อิสมาอีล อะหมัด, (กรุงเทพฯ : มุลินนิฮุมมุลกุรอานเพื่อการกุศล, 2544.), หน้า 20.

⁴⁰¹ ยูซุฟ อัลก็อรฏอวี, ทะลาและหะรอมในอิสลาม, หน้า 397-411. และ เมลานา ซัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน, เล่ม 7, หน้า 2639.

⁴⁰² อัลกุรอาน 49: 11

2. ห้ามการจับผิดผู้อื่น ซึ่งรวมถึง การหัวเราะเยาะ การใช้ถ้อยคำหยาบคาย การดูถูกเหยียดหยัน การโหม่ง การกล่าวหาคนอื่น และการทำให้คนอื่นตกเป็นเป้าของการตำหนิติเตียนทั้งต่อหน้าและลับหลัง เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ทั้งหมดสร้างความเสียหายแก่ความสัมพันธ์ในสังคม

3. ห้ามการเรียกผู้อื่นด้วยชื่อหรือฉายาที่ดูถูกคนอื่น

4. ห้ามการระแวงสงสัยผู้อื่น คือการสงสัยด้วยจิตใจที่อกุศล โดยไม่มีเหตุผลและหลักฐานที่ชัดเจน ซึ่งการระแวงสงสัยแต่เพียงอย่างเดียวจะนำมาเป็นพื้นฐานการกล่าวหาคนบริสุทธิ์ไม่ได้

5. ห้ามการสอดแนมผู้อื่น หมายถึง การเข้าไปหาความลับของผู้อื่น ขอบกพร่องและความอ่อนแอของพวกเขา สอดรู้สอดเห็นเรื่องคนอื่น ไม่ว่าจะกระทำไปเพราะความหวาดระแวงสงสัยหรือมีเจตนาร้ายต่อคนอื่น หรือเพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง ก็เป็นที่ต้องห้ามตามหลักกฎหมายอิสลามทุกกรณี พฤติกรรมการสอดแนม ยังรวมถึงการอ่านจดหมายส่วนตัวของคนอื่น แอบฟังการสนทนาของคนอื่นอย่างลับๆ คอดเข้าไปในบ้านของเพื่อนบ้านเพราะความอยากรู้อยากเห็นเรื่องในบ้านของคนอื่นด้วย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้คือความไร้ศีลธรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในสังคม นอกจากนี้ การห้ามการสอดแนมและการหาความผิดของคนอื่นนั้นได้ถูกนำมาใช้เหมือนกันทั้งกับรัฐบาลและบุคคล ซึ่งอัลลอฮ์ ชุบฯ ตรัสว่า

“...และพวกเจ้าอย่าสอดแนม...”⁴⁰³

6. ห้ามการนินทาว่าร้ายผู้อื่น หมายถึงการพูดลับหลังคนผู้หนึ่งถึงสิ่งที่ยังอาจสร้างความเจ็บปวดให้แก่เขาถ้าหากเขารู้ โดยการกล่าวหาใครในขณะที่เขาไม่อยู่ต่อหน้า คือการกล่าวร้ายและการพูดถึงความบกพร่องผิดพลาดที่แท้จริงในตัวเขาคือการนินทา ไม่ว่าจะกระทำออกมาเป็นคำพูด หรือโดยการอ้างถึงหรือเปรียบเปรย ทุกกรณีถือเป็นสิ่งที่ต้องห้าม ไม่ว่าคนนั้นจะมีชีวิตอยู่หรือตายไปแล้วก็ตาม การนินทาเป็นที่ยินนุญแต่เฉพาะในกรณีจำเป็นจริงๆ ตามทัศนะของกฎหมายอิสลาม และความจำเป็นนั้นไม่อาจเป็นที่พอใจได้ หากไม่มีการพูดลับหลังเข้าตัว

ซึ่งการทำลายเกียรติยศของผู้อื่นด้วยวิธีการนินทาว่าร้ายที่เลวที่สุด คือ การใส่ร้ายผู้อื่นถึงมุสลิมว่ากระทำความผิดประเวณี โดยปราศจากหลักฐาน เพราะการกล่าวหาเช่นนั้นไม่เพียงแต่จะทำลายชื่อเสียง ครอบครัวย และอนาคตของเธอเท่านั้น แต่มันยังเป็นการแพร่กระจายเรื่องเลวร้ายในสังคมมุสลิมอีกด้วย ซึ่งกฎหมายอิสลามได้บัญญัติเป็นความผิดที่บทลงโทษได้ถูกกำหนดไว้แล้วในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ คือการโบยจำนวนแปดสิบที ⁴⁰⁴ ดังที่อัลลอฮ์ ชุบฯ ตรัสว่า

⁴⁰³ อัลกุรอาน 49 : 12

⁴⁰⁴ ยูซุฟ อัลก็อรฎอวีย์, *หะลาและหะรอมในอิสลาม*, หน้า 413., มุอัมหมัดซากิ เจ๊ะหะ, *กฎหมายอาญาอิสลาม*, หน้า 165-173. และ เมอลานา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, *ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน*, เล่ม 4, หน้า 1575-1583.

“และบรรดาผู้กล่าวโทษบรรดาหญิงบริสุทธิ์ แล้วพวกเขาก็ได้นำพยานสี่คนมา พวกเจ้าจึง
 โบายพวกเขาแปลลบีบตี และพวกเจ้าอย่ารับการเป็นพยานของพวกเขาเป็นอันขาด จนเหล่านั้นพวก
 เขาเป็นผู้ฝ่าฝืน”⁴⁰⁵

ซึ่งบทลงโทษความผิดฐานใส่ร้ายหญิงบริสุทธิ์ที่กระทำผิดประเวณีนั้น เป็นสิทธิส่วนรวม
 ดังนั้นการดำเนินการลงโทษมิได้ขึ้นอยู่กับมาร้องขอของผู้ถูกกล่าวโทษ และเมื่อความผิดถูกพิสูจน์
 ด้วยพยานหลักฐาน หรือผู้กล่าวโทษสารภาพ เขาจะต้องรับโทษความผิดทันที⁴⁰⁶

ทั้งนี้ ในกฎหมายอิสลามมนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกันทั้งผู้ชายและผู้หญิง เพราะมนุษย์
 ถูกสร้างมาจากพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวกัน ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากพระผู้เป็นเจ้าหลายองค์ มนุษย์ได้ถูก
 สร้างมาจากธาตุเดียวกัน ไม่มีบุคคลใดที่ถูกสร้างมาจากธาตุที่บริสุทธิ์กว่าและสูงกว่า หรือถูกสร้าง
 มาจากธาตุที่ด้อยกว่าหรือต่ำกว่า ในขณะที่เดียวกัน มนุษย์ก็ถูกสร้างมาในรูปแบบลักษณะเดียวกัน
 มิใช่ว่าบุคคลใดถูกสร้างมาในลักษณะที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น และมนุษย์มีต้นกำเนิดและเป็น
 ลูกหลานของพ่อแม่คนเดียวกัน มิใช่ว่าในตอนต้นมนุษย์มีหลายคู่ ซึ่งให้กำเนิดประชากร ในส่วน
 ต่างๆของโลก ถึงแม้มนุษย์จะมีที่มาเหมือนกัน แต่มนุษย์ก็ถูกแบ่งออกเป็นชาติ หรือเผ่าต่างๆ แต่
 เห็นได้ว่า มนุษย์ทุกคนบนโลกนี้ไม่สามารถที่จะอยู่ในครอบครัวเดียวกันได้ ดังนั้น ด้วยการแพร่
 ขยายเผ่าพันธุ์ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีครอบครัวมากมายเกิดขึ้น และหลังจากนั้นก็มีการตั้ง
 ขึ้นจากครอบครัว ในทำนองเดียวกัน มันก็เป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน ที่หลังจากได้มีการตั้ง
 ถิ่นฐานในภูมิภาคส่วนต่างๆ ของโลกแล้วจะต้องมีความแตกต่างทางด้านสีผิว ลักษณะ ภาษา และ
 วิถีชีวิตในหมู่มนุษย์ และเป็นเรื่องธรรมดาอีกเช่นกัน ที่มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันจะมี
 ความใกล้ชิดกัน และมนุษย์ที่อยู่ห่างไกลกันจะไม่มี ความใกล้ชิดกัน⁴⁰⁷

มนุษย์ตามกฎหมายอิสลามมีสถานภาพสูงส่งเหนือสรรพสิ่งทั้งหลาย โดยได้รับการแต่งตั้ง
 ให้เป็นตัวแทนของอัลลอฮ์ ชูบๆ บนหน้าแผ่นดิน เพื่อดูแลปกป้องให้แผ่นดินสะอาด สงบสุข
 ปลอดภัย ด้วยการดำเนินชีวิตตามแนวทางที่พระองค์ทรงกำหนดไว้ โดยฐานะและบทบาทการเป็น
 ตัวแทนนี้เป็นฐานะของชายและหญิง โดยเสมอเท่าเทียมกันและเป็นบทบาทร่วมกัน⁴⁰⁸ ดังที่อัลลอฮ์
 ชูบๆ ตรัสว่า

⁴⁰⁵ อัลกุรอาน 24 : 4

⁴⁰⁶ มุฮัมหมัดซากกี เจ๊ะหะ, บทลงโทษในอิสลาม, หน้า 57.

⁴⁰⁷ เมาลานา ซัยยิด อับดุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์กุรอาน, เล่ม 7, หน้า 2648-2649.

⁴⁰⁸ กุรซิด อะหมัด, ปรัชญาชีวิตครอบครัวและการแต่งงานในอิสลาม, แปลโดยพิเชษฐ กาลามเกษตร์,
 (กรุงเทพฯ : ชมรมนักศึกษามุสลิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524), หน้า 19. และ อนัส แสงอารีย์, เด็ก ในทัศนะ
 อิสลาม, หน้า 34.

“และจงรำลึกถึงขณะที่พระเจ้าของเจ้า ได้ตรัสแก่มลาอิกะฮ์ แท้จริงข้าจะให้มิผู้แทนคนหนึ่งในพิภพ”⁴⁰⁹

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮ์ ซุบฯ จึงทรงบัญชาให้เหล่าลาอิกะฮ์ของพระองค์ทำความเคารพด้วยการก้มกราบบิดาแห่งมนุษยชาติ คือ อาดัม เพื่อเป็นการยกย่องและยอมรับถึงสถานะอันประเสริฐของมนุษย์⁴¹⁰ ดังที่พระองค์ทรงตรัสว่า

“และเมื่อเรากล่าวแก่มลาอิกะฮ์ว่า จงก้มกราบการวะแก่อาดัม และพวกเขาได้สุญูด นอกจากอิบลิส มันได้คือคัง”⁴¹¹

ซึ่งในการเป็นตัวแทนของอัลลอฮ์ ซุบฯ บนหน้าแผ่นดิน พระองค์จึงได้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อให้มนุษย์ได้นำมาใช้ในการเป็นผู้แทนของพระองค์นั่นเอง⁴¹² ดังที่พระองค์ทรงตรัสว่า

“แท้จริง ในการสร้างบรรดาชั้นฟ้า และแผ่นดิน และสับเปลี่ยนกลางคืน และกลางวัน และเรือที่วิ่งอยู่ในทะเล พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์และน้ำที่อัลลอฮ์ ซุบฯ ได้ทรงให้หลั่งลงมาจากฟากฟ้า แล้วทรงให้แผ่นดินมีชีวิตชีวาขึ้นด้วยน้ำนั้น หลังจากที่มันตายไปแล้ว และได้ทรงให้สัตว์แต่ละชนิดแพร่สะพัดไปในแผ่นดิน และในการให้ลมเปลี่ยนทิศทาง และให้เมฆซึ่งถูกกำหนดให้บริการ (แก่โลก) ผันแปรไประหว่างฟากฟ้าและแผ่นดินอย่างแน่นอน ล้วนเป็นสัญญาณนานาประการแก่กลุ่มชนที่ใช้ปัญญา”⁴¹³

ในขณะที่เดียวกันการเป็นตัวแทนของอัลลอฮ์ ซุบฯ บนหน้าแผ่นดิน มนุษย์ได้รับเสรีภาพในการเลือกกระทำ มนุษย์มีอิสรภาพที่จะยอมรับหรือปฏิเสธศีลธรรม ซึ่งมนุษย์จะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำต่างๆ ของตัวเอง ไม่มีใครต้องรับผิดชอบต่อการกระทำหรือความผิดของบุคคลอื่น⁴¹⁴ ดังที่อัลลอฮ์ ซุบฯ ตรัสว่า

“และจงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ศีลธรรมนี้มาจากพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา เจ้า ดังนั้น ผู้ใดประสงค์ก็จงศรัทธา และผู้ใดประสงค์ก็จงปฏิเสธ...”⁴¹⁵

⁴⁰⁹ อัลกุรอาน 2 : 30

⁴¹⁰ สอเลห์ หุสเซน อัลอาบิด, สิทธิของชนต่างศาสนิกในประเทศอิสลาม, หน้า 26.

⁴¹¹ อัลกุรอาน 20 : 116

⁴¹² อนัส แสงอารีย์, เด็ก ในทัศนะอิสลาม, หน้า 36-38. ยูซุฟ อัลก็อรฎอวี อิบาตะฮ์ในอิสลาม, หน้า 27-28.

⁴¹³ อัลกุรอาน 2 : 164

⁴¹⁴ ยูซุฟ อัลก็อรฎอวี, อิบาตะฮ์ในอิสลาม, หน้า 27-28.

⁴¹⁵ อัลกุรอาน 18 : 29

ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเกียรติ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ที่พึงปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกัน ทั้งที่เป็นมุสลิมและมีไม่มุสลิม ซึ่งอิสลามถือว่าเกียรติยศและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่ต้องเคารพ และเป็นสิ่งที่ล่วงละเมิดไม่ได้⁴¹⁶ โดยท่านนบีมุฮัมมัด ก็กล่าวได้ว่าโอวาทแก่บรรดามุสลิมที่มาชุมนุมประกอบพิธีฮัจญ์อุมเราะว่า “ทรัพย์สินของท่าน เกียรติยศของท่าน และชีวิตของท่านเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ของกันและกัน เหมือนกับความศักดิ์สิทธิ์ของวันนี้ ในเดือนนี้ของท่าน และในเมืองนี้ของท่าน”⁴¹⁷

ในอิสลามมนุษย์ย่อมอยู่ภายใต้กฎหมายเท่าเทียมกัน ยกเว้นกฎหมายว่าด้วยศาสนา สิ่งใดก็ตามที่อัลลอฮ์ ชุบฯ อนุมัติให้มาทางกฎหมายก็คือสิ่งที่ได้รับอนุมัติสำหรับมนุษย์ทั้งหมด และอะไรก็ตามที่พระองค์ทรงห้าม ก็เป็นที่ต้องห้ามสำหรับมนุษย์ทุกคนจนกระทั่งถึงวันแห่งการฟื้นคืนชีพด้วยเช่นกัน⁴¹⁸

ดังนั้น กฎหมายอาญาอิสลามจึงบังคับใช้กฎหมายและให้ความคุ้มครองแก่สมาชิกทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกับพลเมืองที่อาศัยอยู่ในรัฐอิสลาม ซึ่งไม่คำนึงถึงเผ่าพันธุ์ สีผิว อาณาเขต ตำแหน่งหรือศาสนาของพลเมือง ในขณะที่เดียวกัน กฎหมายแพ่งและพาณิชย์อิสลาม ก็มีการบังคับใช้กับมุสลิมและผู้มีไม่มุสลิมอย่างเท่าเทียมกัน⁴¹⁹ ด้วยเหตุนี้ กฎหมายอิสลามจึงไม่เคยบังคับให้ผู้มีไม่มุสลิม ปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามว่าด้วยศาสนกิจที่มุสลิมปฏิบัติ เช่น การจ่ายซะกาตและการอุสฮาต เป็นต้น⁴²⁰ ในขณะที่เดียวกันอิสลามก็ให้สิทธิแก่มนุษย์ที่จะปฏิเสธและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายใด ๆ ที่อธรรม โดยเฉพาะสิทธิที่จะปฏิเสธความต่ำช้า ความอธรรมและการดูหมิ่นจากผู้ปกครอง พร้อมกันนี้ ยังได้ให้สิทธิในการที่จะกล่าวคำหนีหรือประท้วงต่อการกระทำที่อธรรมของผู้อื่นได้ หรือที่จะตรวจสอบการกระทำของผู้ปกครองและผู้นำทั้งหลาย และมีสิทธิที่จะเรียกหรือฟ้องร้องสิทธิที่ถูกละเมิดจากผู้อื่นกลับคืนมา⁴²¹ ซึ่งอัลลอฮ์ ชุบฯ ตรัสว่า

“และอย่าเชื่อฟังคำสั่งใช้ของพวกฝ่าฝืน”

⁴¹⁶ ยูซุฟ อัลก็อรฎอวี, *หะลาล และหะรอมในอิสลาม*, หน้า 411.

⁴¹⁷ หะดิษ: ตริมีซี อ้างในยูซุฟ อัลก็อรฎอวี, *หะลาล และหะรอมในอิสลาม*, หน้า 412.

⁴¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 57.

⁴¹⁹ เมาลานา ซัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี, *สิทธิของผู้มีไม่มุสลิมในรัฐอิสลาม*, แปลโดยวรนนท์ จิมกุล

(กรุงเทพฯ: ชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523), หน้า 20-21.

⁴²⁰ สอลิห์ หุสัยน์ อัลอายิด, *สิทธิของชนต่างศาสนาในประเทศอิสลาม*, หน้า 70.

⁴²¹ เมาลานา ซัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี, *สิทธิมนุษยชนในอิสลาม*, แปลโดย ส. เจริญศักดิ์, (กรุงเทพฯ: สายสัมพันธ์, 2520), หน้า 26-27, 35. และ ซัยยิด กุฎุบ, *นี่คืออิสลาม*, หน้า 134-135.

“อัลลอฮ์ ซุบฯ ไม่ทรงชอบการใช้เสียงดังในถ้อยคำที่เลวร้าย นอกจากผู้ที่ถูกข่มเหง และ อัลลอฮ์ ซุบฯ นั้นเป็นผู้ทรงไถ่ยืน ผู้ทรงรอบรู้เสมอ”⁴²²

ตามกฎหมายอิสลาม เมื่อบุคคลใดได้ถูกฟ้องร้องยอมมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย โดยจะถูกสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ไว้ก่อน และจะไม่ถูกดำเนินคดีใดๆ จนกว่าจะมีการสอบสวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเป็นที่เพียงพอแก่คดีเสียก่อน และในการค้นหาหลักฐานจะต้องไม่ใช้วิธีการบุกกรุก สอดแนม หรือคาดเดา⁴²³ และบุคคลจะถูกสอบสวนและรับผิดชอบเฉพาะในสิ่งที่เขาได้ถูกฟ้องร้องคดีและการประพฤติปฏิบัติของเขาเท่านั้น ซึ่งเขาไม่สามารถที่จะยกให้ผู้อื่นรับผิดชอบหรือในขณะเดียวกัน บุคคลดังกล่าวก็ไม่ต้องรับผิดชอบการกระทำของบุคคลอื่นด้วยเช่นเดียวกัน⁴²⁴ ซึ่งอัลลอฮ์ ซุบฯ ตรัสว่า

“โอ้ศรัทธาชนทั้งหลาย หากคนชั่วนำข่าวใด ๆ มาแจ้งแก่พวกเจ้า พวกเจ้าก็จงสอบสวนให้แน่ชัด หากไม่แล้วพวกเจ้าจะก่อเคราะห์กรรมแก่พวกหนึ่งโดยไม่รู้ตัว แล้วพวกเจ้าจะกลายเป็นผู้เสียใจในสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไป”

“...และแต่ละชีวิตนั้นจะไม่แสวงหาสิ่งใด นอกจากจะเป็นภาระแก่ชีวิตนั้นเองเท่านั้น และไม่มีผู้แบกภาระคนใดจะแบกภาระของผู้อื่นได้...”⁴²⁵

ในขณะเดียวกัน อิสลามกำชับให้บุคคลมีความยุติธรรมในทุกกรณี และให้ดำรงรักษาความยุติธรรมด้วยการเป็นพยานในคดีต่างๆ ถึงแม้ว่าการเป็นพยานเพื่อดำรงรักษาความยุติธรรมนั้นจะเกิดผลร้ายและอันตรายต่อตัวเอง ครอบครัว หรือญาติมิตรก็ตาม โดยเฉพาะมุสลิมจะต้องอุทิศตนอย่างเต็มที่ในการที่จะสนับสนุนความยุติธรรม เมื่อใดก็ตามที่ความยุติธรรมต้องการความสนับสนุน⁴²⁶ ซึ่งอัลลอฮ์ ซุบฯ ตรัสว่า

“ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเป็นผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม จงเป็นพยานเพื่ออัลลอฮ์ ซุบฯ และแม้ว่าจะเป็นอันตรายแก่ตัวของพวกเจ้าเอง หรือผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและญาติที่ใกล้ชิดก็ตาม หากเขาจะเป็นคนมั่งมีหรือคนยากจน อัลลอฮ์ ซุบฯ ก็สมควรยิ่งกว่าเขาทั้งสอง ดังนั้นจงอย่าปฏิบัติ

⁴²² อัลกุรอาน 26 : 151 และ 4 : 418

⁴²³ เมาลานา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, สิทธิมนุษยชนในอิสลาม, หน้า 41-42.

⁴²⁴ เมาลานา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน, เล่ม 2, หน้า 587. และเมาลานา

ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, สิทธิมนุษยชนในอิสลาม, หน้า 41.

⁴²⁵ อัลกุรอาน 49 : 6 และ 6 : 164

⁴²⁶ เมาลานา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาดูดี, ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน, เล่ม 1, หน้า 398. และศอลิหุ หุสซัยน์ อัลอาบิด, สิทธิของชนต่างศาสนาในประเทศอิสลาม, หน้า 78.

ตามความใคร่ใฝ่ต่ำในการที่พวกเจ้าจะมีความยุติธรรม และหากพวกเจ้าบิดเบือนหรือผินหลังให้ แท้จริงอัลลอฮ์ ชุบฯ ทรงรอบรู้อย่างถ่องแท้ในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำการ”⁴²⁷

ในเมื่อสอบสวนค้นหาพยานหลักฐานเป็นที่พอเพียงจนประจักษ์ความจริงแล้ว ผู้พิพากษา จึงได้รับอนุมัติให้ทำการตัดสินคดี โดยวางพื้นฐานอยู่บนความยุติธรรมในทุกกรณีถึงแม้ว่า การตัดสินคดีความนั้นจะเอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายศัตรูหรือจะทำให้ครอบครัว เครือญาติ และ มิตรสหายแพ้คดีหรือถูกลงโทษก็ตาม ⁴²⁸ ซึ่งอัลลอฮ์ ชุบฯ ตรัสว่า

“พวกเจ้าจะพบพวกอื่นอีก โดยพวกเขาปรารถนาที่จะปลอดภัยจากพวกเจ้า และปลอดภัย จากพวกเขาเอง คราใดที่พวกเขาถูกให้กลับไปสู่การพิชิตนะฮ์ (การให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์ ชุบฯ) พวก เขาก็ถูกให้กลับไปอยู่ในนั้นตามเดิม ดังนั้นถ้าพวกเขามีได้ออกห่างจากพวกเจ้าไป และมีได้ใจจากแก่ พวกเจ้าซึ่งการประนีประนอม และมีได้ระงับมือของพวกเขาแล้วก็จะเอาพวกเขาไว้และจงฆ่าพวก เขา ณ ที่ที่พวกเจ้าพบพวกเขา และชนเหล่านี้แหละเราได้ให้มีอำนาจอันชัดเจนแก่พวกเจ้าที่จะขจัด พวกเขาได้”⁴²⁹

อย่างไรก็ตาม อิสลามได้มอบสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มเปี่ยมทางด้านเกียรติและศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์ ด้วยการให้สิทธิแก่พลเมืองที่ไม่ใช่มุสลิม สามารถจัดตั้งศาลสถิตยุติธรรมเฉพาะ กลุ่มได้ โดยพวกเขาสามารถเลือกที่จะไปร้องเรียน ฟ้องร้อง และขอให้ตัดสินคดีได้ถ้าพวกเขา ต้องการ หรือไม่ก็สามารถพึงการตัดสินคดีของศาลอิสลามก็ได้ และเมื่อใดที่พวกเขาขอให้ชาว มุสลิมตัดสินคดี ชาวมุสลิมก็จำเป็นจะต้องตัดสินคดีให้แก่พวกเขาด้วยความยุติธรรม ดังนั้น จึงเป็น ที่ชัดเจนแล้วว่าอิสลามไม่ลงโทษพลเมืองต่างศาสนาในความผิดตามกฎหมายอิสลาม ตราบใดที่สิ่ง ดังกล่าวเป็นสิ่งที่อนุมัติในศาสนาของพวกเขา เช่น การดื่มเหล้า บริโภคเนื้อสุกร เป็นต้น ซึ่งแน่นอน ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องห้ามอย่างเด็ดขาดในอิสลาม ⁴³⁰ ซึ่งอัลลอฮ์ ชุบฯ ตรัสว่า

“พวกเขากล่าวว่า โอ้อูซฮา แท้จริงในแผ่นดินอันบริสุทธิ์นั้นมีพวกที่เหี้ยมโหด และพวก เราจะไม่ว่างเข้าไปในแผ่นดินนั้นเป็นอันขาด จนกว่าพวกเขาจะออกไปจากที่นั่น แต่ถ้าพวกเขาออกไป จากที่นั่นแล้ว พวกเราจึงจะเป็นผู้เข้าไป”⁴³¹

⁴²⁷ อัลกุรอาน 4 : 135

⁴²⁸ สอลิหุ หุสัยน์ อัลอาบิด, สิทธิของชนต่างศาสนาในประเทศอิสลาม, หน้า 79.

⁴²⁹ อัลกุรอาน 4 : 91

⁴³⁰ สอลิหุ หุสัยน์ อัลอาบิด, สิทธิของชนต่างศาสนาในประเทศอิสลาม, หน้า 72-73.

⁴³¹ อัลกุรอาน 5 : 22